

УДК: 39:572.9:316.347(477)

DOI <https://doi.org/10.15407/nz2024.06.1671>

«ЕТНОГРАФІЧНИЙ ОБРАЗ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ...» — ВАЖЛИВЕ ДЖЕРЕЛО З ІСТОРІЇ ТРАДИЦІЙНО-ПОБУТОВОЇ КУЛЬТУРИ ГУЦУЛІВ

Дмитро ПОЖОДЖУК

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1207-9388>

доктор філософії, старший викладач,

Львівський національний університет ветеринарної
медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького,
кафедра історії України та економічної теорії,
вул. Пекарська, 50, 79010, Львів, Україна,
e-mail: pozhozdzuk@lvet.edu.ua

У зв'язку з глобалізацією стрімкими темпами змінюється уклад життя селян. Усе більше носіїв народної культури відходить у засвіти, забираючи з собою останні рудименти традиційного побуту. Це стосується не лише урбанізованих територій, але і таких важкодоступних природно-географічних куточків як Полісся чи Карпати. Тому опубліковані впродовж останнього десятиліття джерела традиційно-побутової культури мають неабияку вагу. *Мета статті* — виявити та систематизувати джерела з історії традиційно-побутової культури гуцулів, подані у серійнику «Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів». *Об'єкт* наукових студій — матеріали з Гуцульщини, подані у 2-му—10-му томах «Етнографічного образу сучасної України...». *Предметом* дослідження є географія джерельних текстів та зображувальних матеріалів видання; імена задіяних фахівців. *Хронологічні межі* праці зумовлені датуванням текстових та ілюстративних джерел багатотомника «Етнографічний образ сучасної України...», тому охоплюють 20-ті роки ХХ — початок ХХІ ст. *Територіальні межі* — населені пункти історико-етнографічної Гуцульщини та її порубіжжя. *Методологія* дослідження базується на історіографічному дослідницькому компоненті, порівняльному та типологічному методах.

Ключові слова: етнографія, історико-етнографічна Гуцульщина, ІМФЕ ім. М.Т. Рильського, польова експедиція.

Dmytro POZHODZHUK

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1207-9388>

Doctor of Philosophy, Senior Lecturer,

Department of History of Ukraine and Economic Theory,
50, Pekarska St., 79010, Lviv, Ukraine,

e-mail: pozhozdzuk@lvet.edu.ua

«ETHNOGRAPHIC IMAGE OF MODERN UKRAINE...», AN IMPORTANT SOURCE ON THE HISTORY OF TRADITIONAL HUTSUL HOUSEHOLD CULTURE

Due to globalization, the lifestyle of rural people is changing rapidly. More and more carriers of folk culture are passing away, taking with them the last vestiges of traditional everyday life. This applies not only to urbanized localities, but also to such hard-to-reach natural and geographical areas as Polissya or the Carpathians. Therefore, the sources of traditional household culture published over the past decade are of considerable importance.

The purpose of the article is to identify and systematize sources on the history of traditional Hutsul household culture presented in the series *Ethnographic Image of Modern Ukraine. A Corpus of Expeditionary Folklore and Ethnographic Materials*.

The object of scientific research is materials from the Hutsul region, presented in volumes 2 to 10 of the *Ethnographic Image of Modern Ukraine...*

The subject of the research is the geography of the source texts and images of the publication, as well as names of the specialists involved.

The time limits of the work are determined by the dating of textual and illustrative sources of the multi-volume *Ethnographic Image of Modern Ukraine...*, therefore, they cover the period from the 1920s to the early 2000s. The research *methodology* is based on the historiographic research component, comparative and typological methods.

Ultimately, it was found out from which settlements of the Hutsul region the textual materials and photographs published in the *Ethnographic Image of Modern Ukraine...* originated.

The quantitative representation of Hutsul settlements by textual and pictorial sources within the districts was established. The general chronological specificity of texts and images was determined. The names of the field specialists who collected materials for volumes 2—10 in the Hutsul region were given.

Keywords: Ethnography, historical and ethnographic Hutsul region, Rylsky Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology, field expeditions.

Вступ. Польові етнографічні студії в Україні упродовж останнього десятиліття переживають кризу. Війна, спричинена російською агресією, епідемія коронавірусної хвороби, хронічне недофінансування профільних наукових інституцій, зрештою, занепад традиційної культури у зв'язку з глобалізацією — усе це обмежило можливості для експедиційної діяльності українських народознавців і змусило їх удаватися до аналізу вже наявних джерел. У цьому контексті вихід серійного видання «Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів» (2016—2021 рр.) — непересічна подія для українських дослідників. Десятитомник виданий Інститутом мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського за науковою редакцією акад. Ганни Скрипник. Матеріали, вміщені у корпусі, зібрані науковими співробітниками відділу ІМФЕ ім. М.Т. Рильського «Український етнологічний центр», а також представниками вишів, інших профільних академічних установ, етнографічних музеїв тощо.

Серійне видання містить джерельні матеріали з різних ділянок традиційно-побутової культури українців. Предметом нашої уваги стали томи 2—10 [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9]. Тут можна знайти детальні відомості про родинні стосунки [1], обряди життєвого циклу людини [2; 3; 4], календарно-побутові обряди [5], господарські заняття, промисли, ремесла [6], традиційне харчування [7], житло [8], одяг [9] етнографічних груп українців. Перший том містить усноісторичні свідчення («Усна історія: культура та пам'ять»), проте у вільному доступі не перебуває [10]. Усі інші томи доступні в електронній версії на сайті ІМФЕ ім. М.Т. Рильського в рубриці «Видання ІМФЕ — Народознавча та мистецька спадщина» [11].

Карпатознавча тематика корпусу обговорювалася 27 травня 2021 року на «Перших карпатських етнологічних читаннях» в Івано-Франківську. Тоді молоді вчені ІМФЕ ім. М.Т. Рильського (Олександр Головка, Микола Бех, Катерина Бех та Богдан Сауляк) фактично й представили франківській академічній спільноті видання «Етнографічний образ сучасної України» [12]. Відтак львівський етнолог Михайло Глушко уперше звернув увагу на презентацію історико-етнографічних районів України

у вказаному багатотомнику ІМФЕ ім. М.Т. Рильського [13, с. 89—92]. Виступаючи на черговій конференції державного історико-культурного заповідника «Тустань», фахівець проаналізував зафіксовані у збірнику матеріали з бойківських теренів. Відзначаючи непересічну важливість видання для майбутніх поколінь народознавців, М. Глушко водночас зауважив, що частини Бойківщини представлені неоднаково, а «окремі [її] місцевості випали з поля зору сучасників зовсім» [13, с. 91—92, 90].

Наявні в «Етнографічному образі сучасної України...» матеріали представляють і Гуцульщину¹. У багатотомному збірнику містяться дані з усіх колишніх адміністративних районів цього історико-етнографічного краю (Верховинського, Косівського, Надвірнянського та Богородчанського районів Івано-Франківської, Путильського та Вижицького Чернівецької та Рахівського району Закарпатської областей) за винятком його південної «румунської» частини².

Методологія нашого дослідження базується на історіографічному дослідницькому компоненті, порівняльному та типологічному методах.

Основна частина. Варто виділити дві групи джерел, які подаються у томах окремо одні від одних: **ілюстрації** (фотографії, малюнки, креслення) і **тексти** (розшифровані дослідниками записи з уст носіїв народної культури, рідше — уривки щоденників фахівців-етнографів). Виняток становить дев'ятий том про народне будівництво, у якому зображення частково подані у тексті наскрізно [8].

Текстові джерела. За нашими підрахунками, тільки у Верховинському районі Івано-Франківської області учасники проєкту обстежили 20 населе-

¹ М. Глушко, спираючись на етнографічні здобутки львівських фахівців (Юрія Гошка, Романа Кирчіва та ін.), виділяв межі історико-етнографічної Гуцульщини в Івано-Франківській області — це Верховинський, Косівський (без північної смуги) райони, а також південні частини Надвірнянського та Богородчанського районів [14, с. 15]. За Степаном Макарчуком, у Чернівецькій області до Гуцульщини належить південно-західна частина колишнього Вижицького району та весь Путильський, у Закарпатській — увесь Рахівський [15, с. 201]. Дані наведено за старим адміністративно-територіальним поділом.

² Локації населених пунктів та районів в усіх томах корпусу вказані за старим адміністративно-територіальним поділом (до реформи 2020 р.).

них пунктів. Це села Барвінків³ [1, с. 139—141; 2, с. 140—141; 4, с. 124—125; 5, с. 118—119; 7, с. 96—98; 9, с. 207—209], Білоберізка [6, с. 151—155], Бистрець [2, с. 141; 4, с. 125; 7, с. 98—101], Верхній Ясенів [1, с. 141; 2, с. 141—142; 4, с. 126; 5, с. 119—121; 7, с. 101—102], Вигода [1, с. 141—142; 2, с. 142; 3, с. 158—159; 4, с. 126; 5, с. 121—122; 9, с. 209], Голови [1, с. 142; 2, с. 143—144; 4, с. 126—127; 5, с. 122—127; 6, с. 155; 9, с. 210—211], Дземброня [4, с. 127; 7, с. 102—104], Довгополе [3, с. 159—160; 9, с. 211], Замагора [1, с. 142—145; 2, с. 144—147; 4, с. 127—128; 5, с. 127—129; 7, с. 104; 9, с. 211], Зелене [1, с. 145—146; 2, с. 147; 4, с. 128], Ільці [1, с. 146—148; 2, с. 147—148; 4, с. 128—129; 5, с. 129—132; 6, с. 155—159; 7, с. 105; 9, с. 212—214], Красноілля [4, с. 129; 5, с. 132—133], Кривошля [5, с. 133; 7, с. 105], Криворівня [1, с. 148—149; 2, с. 148—149; 4, с. 129—130; 5, с. 133—135; 7, с. 105—107], Рівня [2, с. 149—150; 4, с. 130], Стебні [5, с. 136], Устеріки [1, с. 149—151; 2, с. 150—154; 4, с. 130—131; 5, с. 136—140; 6, с. 159; 7, с. 107—111], Хороцеве [2, с. 154—155; 4, с. 131], Яблуниця [1, с. 151; 2, с. 155; 3, с. 160—161; 5, с. 140—141; 9, с. 214—215] та селище Верховина [1, с. 139; 2, с. 137—140; 4, с. 123—124; 5, с. 116—118; 7, с. 93—96; 9, с. 206—207]. Плідною була робота народознавців і в Косівському районі — тут було обстежено 12 населених пунктів Гуцульщини (або гуцульсько-покутського пограниччя): Бабин [6, с. 159—160; 7, с. 112, 129—131; 9, с. 215—218], Бая-Березів [1, с. 152; 2, с. 156—158; 3, с. 167—172], Кобаки [3, с. 172—180; 7, с. 131—132], Косів [4, с. 135—137; 7, с. 112], Космач [4, с. 138; 7, с. 132—134], Кути [7, с. 134—135], Лючки [1, с. 152; 2, с. 158; 6, с. 160], Пістий [1, с. 152—153; 2, с. 158—159; 4, с. 138—139; 6, с. 160—161; 7, с. 135], Річка [2, с. 159; 6, с. 161; 7, с. 135—137], Снідавка [6, с. 161], Старі Кути [2, с. 159—160; 3, с. 181—182; 4, с. 139—140; 5, с. 142; 9, с. 218], Яворів [1, с. 153—154, 2, с. 160; 4, с. 140—141; 5, с. 142—145; 6, с. 161—162; 7, с. 137—140; 8, с. 320; 9, с. 218—219]. Натомість матеріали з Надвірнянщини зустрічаємо спорадично: з усього колишнього району репрезентовані лише села Білі Ослави [3, с. 182—185; 9, с. 219—220] та

Лоєва [1, с. 154; 2, с. 160—161]. У серійнику є етнографічні відомості з сіл Яремчанської міської ради — Микуличина [1, с. 155; 4, с. 142; 5, с. 146—149; 7, с. 142—143; 9, с. 220] та Яблуниці [4, с. 142—143]. З колишньої адміністративно-територіальної Богородщини у збірнику подано матеріали, зафіксовані лише в одному селі гуцульсько-бойківського пограниччя — Манява [1, с. 139; 3, с. 150—153; 6, с. 151; 9, с. 206].

У виданні «Етнографічний образ сучасної України...» наявні також поодинокі свідчення респондентів із восьми населених пунктів Рахівського району Закарпатської області: сіл Богдан [9, с. 172], Косівська Поляна [9, с. 172—173], Лазещина [4, с. 107; 8, с. 270—271], Луги [4, с. 107; 9, с. 173], Розтоки [9, с. 173], Стебний [8, с. 271—272], Чорна Тиса [3, с. 132—133; 6, с. 137; 8, с. 272; 9, с. 173—174] та міста Рахів [3, с. 130—132; 4, с. 106].

Матеріали з Путильського та Вижницького районів Чернівецької області теж фігурують у багатомнику порівняно рідко. Так, у 2-ому—10-ому томах корпусу подана інформація з чотирьох гуцульських сіл колишнього Путильського району (села Дихтинець [2, с. 441; 4, с. 395—396; 8, с. 874—875; 9, с. 595], Сергії [8, с. 876—878], Шепіт [8, с. 878—879], Розтоки [9, с. 595—599]) та двох пограничних Гуцульщині населених пунктів Вижницького (м. Вижниця [5, с. 340—341; 8, с. 853; 9, с. 585—590], с. Виженка [8, с. 853—854; 9, с. 583—585]).

Ілюстрації. У другому томі «Етнографічного образу...» ми виявили 13 локалізованих світлин з історико-етнографічної Гуцульщини та її фронтіру [1, с. 99, 102, 109, 110, 215, 217, 220, 235, 244, 337, 338, 339, 344], у третьому — 4 [2, с. 196, 202, 210, 308], у четвертому — 9⁴ [3, с. XV, XVI, XIX, XXX, XXXII], у п'ятому — 5 [4, с. III, XIII, XV, XVI], у шостому — 1 [5, с. IV], у сьомому — 21 [6, с. 105, 106, 110, 242, 248, 249, 257, 260, 369, 372, 373, 374, 375, 379, 384], у восьмому — 18 [7, с. 113, 120, 127, 230, 232, 235, 239, 248, 255, 256, 381, 383, 384], у десятому — 22 [9, с. 109, 112, 113, 226, 230, 231, 388, 389] знімки. Найбільше Гуцульщина візуально репрезентована у дев'ятому томі видання — на 34-ох світлинах та рисунках [8,

³ Село також позначене як Барвінкове [5, с. 118].

⁴ На окремих сторінках з ілюстраціями трапляється по декілька зображень з населених пунктів Гуцульщини.

с. 270, 271, 485, 487, 489, 496, 853, 875, 876, 877, 878, 879]. Ілюстрації у книгах розміщені всередині переважно двома роздільними блоками окремо від основного тексту. Виняток становить дев'ятий том, присвячений народному будівництву і сакральній архітектурі. У ньому зображення трапляються і поміж етнографічними текстами, і комплексними вставками окремо. Територіальне походження ілюстрацій не співпадає з географічною локалізацією текстових матеріалів. Відтак Косівський район репрезентований світлинами з десяти населених пунктів (Бабин [1, с. 99, 220, 337], Баня-Березів [8, с. 485], Космач [1, с. 109; 3, с. XIX, XXXII], Малий Рожин [1, с. 244; 6, с. 369], Нижній Березів [8, с. 489], Річка [9, с. 113], Рожнів [3, с. XXX; 9, с. 113], Середній Березів [8, с. 487], Шешори [6, с. 260] та міста Косів [6, с. 374]). Колишній Путильський район ілюстративно представлений шістьма населеними пунктами (Дихтинець [8, с. 875], Конятин [9, с. 389], Підзахаричі [6, с. 260], Розтоки [9, с. 389], Сергії [8, с. 876, 877, 878], Шепіт [8, с. 878, 879]); Вижницький — двома (Виженка [8, с. 853; 9, с. 230], Вижниця [3, с. XVI; 6, с. 379; 8, с. 853; 9, с. 389]), Верховинський — чотирнадцятьма (Бережниця [3, с. XV; 6, с. 110, 249], Бистрець [4, с. III, XIII], Буковець [4, с. XV; 7, с. 127, 248; 9, с. 112, 113], Буркут [6, с. 242], Верхній Ясенів [4, с. XVI], Верховина [1, с. 215; 6, с. 242], Голови [6, с. 105, 106, 248, 384], Дземброня [1, с. 338; 6, с. 246; 7, с. 255], Замагора [1, с. 102, 344; 2, с. 196, 202; 4, с. XVI; 7, с. 235, 381], Зелене [7, с. 255], Ільці [6, с. 375; 7, с. 120, 256; 9, с. 112, 113], Криворівня [1, с. 110, 217, 235, 339; 5, с. IV; 6, с. 257; 7, с. 248; 9, с. 113], Устеріки [7, с. 230; 9, с. 226, 231], Яблуниця [6, с. 373; 7, с. 383; 9, с. 112]), Рахівський — п'ятьма (Говерла [8, с. 496], Лазещина [8, с. 270], Рахів [7, с. 113; 9, с. 109], Стебний [8, с. 271], Ясіня [6, с. 372]), Надвірнянський — двома (Микуличин [2, с. 210; 6, с. 375; 7, с. 127], Поляниця [7, с. 232, 239, 384]).

Варто звернути увагу на те, що у збірнику є багато неідентифікованих зображень. Наприклад, трапляються описи фотографій, у яких вказано тільки район («Рахівський р-н» [2, с. 308]) чи область («Івано-Франківщина» [1, с. 341]) тощо. У першому випадку очевидно є етнографічна прив'язка до Гуцульщини, натомість у другому можна лише бу-

дувати здогади про це. Зауважуємо також те, що в одних томах корпусу сторінки з фотографіями йдуть наскрізно і позначені арабськими цифрами, а в інших — окремими вставками з римською нумерацією⁵. На деяких світлинах, де зафіксовані експонати з музейних колекцій чи приватних збірок, відсутня локалізація за населеними пунктами, натомість поданий історико-етнографічний район (наприклад, під зображенням зазначено «Гуцульщина») і т. п. [6, с. 100, 242, 260, 369; 7, с. 256].

Датування ілюстрацій⁶ томів хронологічно охоплює 1920-ті—2018 роки [2, с. 308; 8, с. 485, 487, 489], що є глибшим засягом у минуле, ніж представлені текстові матеріали. Найдавнішими за походженням текстовими польовими етнографічними відомостями з Гуцульщини є матеріали Лідії Артюх на тему родильної обрядовості, зафіксовані у 1978 році (с. Старі Кути Косівського р-ну). Вони розміщені у третьому томі корпусу [2, с. 159—160]. Найновіші польові матеріали датуються 2017 роком. Це записи про повсякденне й обрядове вбрання, які містяться у десятому томі. Зафіксував Володимир Цибрю у селах Виженка та Розтоки Вижницького району [9, с. 583—590].

Найбільше історико-етнографічних текстів на Гуцульщині вчені зафіксували у 2012 році. Тоді улітку проходила кількостетапна комплексна фольклорно-етнографічна експедиція ІМФЕ ім. М.Т. Рильського. У ній взяли участь Юрій Бідношия, Галина Бондаренко, Олександр Васянович, Юлія Буйських, Тетяна Величко, Світлана Маховська, Олена Таран, Марина Курінна, Тіна Момот, Зоя Гудченко, Ірина Коваль-Фучило та інші фахівці [16, с. 65—75]⁷. За нашими підрахунками, етнографіч-

⁵ Сторінки світлин з римською нумерацією у четвертому, п'ятому і шостому томах [3, с. I—XXXII; 4, с. I—XVI; 5, с. I—XVI].

⁶ Також є багато знімок без вказаної дати фотофіксації.

⁷ № 6 журналу «Народна творчість та етнологія» за 2013 рік вийшов зі спеціальною темою — «Сучасний етнографічний образ Гуцульщини (за матеріалами Верховинського та Косівського районів Івано-Франківської області)». Джерельні статті з гуцульських експедицій подано у чотирьох рубриках: «Народна релігійність, вірування, міфологія» (статті Г. Бондаренко, О. Васяновича, Михайла Красикова) [17, с. 7—12; 18, с. 13—26; 19, с. 27—36]; «Локальні особливості традиційної матеріальної культури» (статті Надії Боренько та Т. Величко) [20, с. 37—48; 21, с. 49—56], «Соціонорма-

ні та фольклорні матеріали до 2-го— 10-го томів «Етнографічного образу...» з теренів Гуцульщини та її околиць фіксували та збирали 27 народознавців: О. Васянович [1, с. 139, 141, 145—146, 148—151, 155; 2, с. 137—140, 150—153; 4, с. 128—131, 142; 5, с. 116—140, 142—145, 146—149], М. Курінна [1, с. 139—142, 146—148, 151, 153—155; 2, с. 140—144, 148, 155, 160; 4, с. 124—129, 140—143; 5, с. 118—119, 121—127, 129—132, 140—149; 6, с. 155—159, 161—162; 7, с. 96—98, 142—143; 9, с. 206—215, 218—220], С. Маховська [1, с. 141—151; 2, с. 146—147, 153—154; 4, с. 127—128, 130—131; 5, с. 127—129; 7, с. 101—102, 104, 105, 107—108], Т. Величко [1, с. 141; 2, с. 148—149; 4, с. 123—125, 127, 129—130; 7, с. 93—96, 98—111], Ю. Буйських [1, с. 142—145; 2, с. 141—142, 144—150, 154—155; 4, с. 125—131; 9, с. 211], Т. Момот [1, с. 152—153; 2, с. 156—159; 3, с. 167—172; 4, с. 138—139]; З. Гудченко [1, с. 152—154; 6, с. 159—162; 8, с. 270—272, 320, 853—854, 874—879], Л. Мисюк [1, с. 154; 2, с. 160—161], І. Миронюк [2, с. 143], Г. Бондаренко [2, с. 147—148; 4, с. 128—129], Л. Артюх [2, с. 159—160, 441; 3, с. 181—182; 4, с. 138—140, 395—396; 5, с. 142; 7, с. 132—134; 9, с. 218, 595], Валентина Борисенко [3, с. 130—132], Я. Балушок [3, с. 132—133; 6, с. 137; 8, с. 272; 9, с. 173—174], В. Конвай [3, с. 172—180], І. Паньків [3, с. 182—185; 9, с. 219—220], Н. Гаврилук [4, с. 106—107, 139—140, 395—396; 9, с. 595], О. Таран [4, с. 123—125, 127; 7, с. 93—96, 98—105], І. Коваль-Фучило [4, с. 135—137], Т. Косміна [4, с. 138; 7, с. 132—134], О. Боряк [4, с. 142—143], О. Курочкін [5, с. 340—341], А. Яцук [6, с. 151], Ю. Бідношия [6, с. 151—155, 159], Н. Боренько [7, с. 112, 129—132, 134—140], Василь Коцан [9, с. 172—174], О. Соболева [9, с. 206] В. Цибря [9, с. 215—218, 583—590, 595—599].

Висновки. Підсумовуючи, варто наголосити, що опубліковані джерела у серійному виданні «Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів» неабит-

як знадобляться дослідникам традиційно-побутової культури гуцулів. Тим паче, що Гуцульщина на сторінках видання представлена порівняно багатим історико-етнографічним матеріалом. Ознайомлення з тематичним і територіальним засягом джерел полегшить етнографам поля вибір тем і теренів для здійснення майбутніх професійних польових експедицій та пошукових мандрівок Гуцульщиною.

1. *Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів. Т. 2. Родина та культура сімейного співжиття.* Голов. ред. Г. Скрипник. Київ: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України, 2018. 460 с.
2. *Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів. Т. 3. Родильна обрядовість.* Голов. ред. Г. Скрипник. Київ: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України, 2016. 472 с.
3. *Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів. Т. 4. Весільна обрядовість.* Голов. ред. Г. Скрипник. Київ: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України, 2016. 656 + XXXII с.
4. *Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів. Т. 5. Поховально-поминальні звичаї та обряди.* Голов. ред. Г. Скрипник. Київ: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України, 2020. 448 + XVI с.
5. *Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів. Т. 6. Календарна обрядовість.* Голов. ред. Г. Скрипник. Київ: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України, 2016. 400 + XVI с.
6. *Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів. Т. 7. Господарські заняття, промисли та ремесла.* Голов. ред. Г. Скрипник. Київ: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України, 2017. 496 с.
7. *Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів. Т. 8. Культура народного харчування.* Голов. ред. Г. Скрипник. Київ: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України, 2018. 496 с.
8. *Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів. Т. 9. Екологія та організація середовища проживання.* Голов. ред. Г. Скрипник. Київ: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України, 2020. 944 с.
9. *Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів. Т. 10. Традиційне повсякденне та обрядове вбрання.* Голов. ред. Г. Скрипник. Київ: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України, 2018. 640 с.

тивна культура, звичаї та обряди» (статті С. Маховської, І. Коваль-Фучило, Т. Момот) [22, с. 57—64; 23, с. 65—79; 24, с. 80—82], «Експедиційні записи усної історії» (статті Ю. Бідноші, Ірини Федів) [25, с. 83—96; 26, с. 97—103].

10. Презентація етнологічних видань ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України. URL: https://www.youtube.com/watch?v=fEZ2p2zACW8&ab_channel=ІМФЕ_ім.М.Т.Рильського_НАН_України (дата зв. 19.09.2024).
11. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України. Народознавча та мистецька спадщина. URL: https://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=2445&Itemid=518 (дата зв. 19.09.2024).
12. Головка О. Молоді учені ІМФЕ презентували видання «Етнографічний образ сучасної України» на «Перших карпатських етнологічних читаннях» у м. Івано-Франківську. URL: https://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=2209&Itemid=477 (дата зв. 19.09.2024).
13. Глушко М. «Етнографічний образ сучасної України...» — важливе народознавче джерело з історії традиційно-побутової культури бойків. Дослідження, інтерпретація та музеєфікація нерухокої спадщини та культурних ландшафтів: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 12—13 жовтня 2023 р., Львів; Урич. Відп. за вип. Роман Миська. Львів: [б. в.], 2023. С. 89—92.
14. Глушко М. Історико-етнографічне районування Галичини: сучасний стан. Карпати: людина, етнос, цивілізація. 2009. Вип. 1. С. 8—18.
15. Макарчук С. Історико-етнографічні райони України: навч. посібн. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. 352 с.
16. Етнографічний образ сучасної Гуцульщини. Ю. Бідношия та ін. Народна творчість та етнологія. 2012. № 4. С. 65—75.
17. Бондаренко Г. Народна релігійність населення Верховинщини в контексті сучасної міжкультурної взаємодії. Народна творчість та етнологія. 2013. № 6. С. 7—12.
18. Васянович О. Сучасні метеорологічні знання та вірування гуцулів. Народна творчість та етнологія. 2013. № 6. С. 13—26.
19. Красиков М. Імітативна магія у звичаєвості гуцулів Верховинщини. Народна творчість та етнологія. 2013. № 6. С. 27—36.
20. Боренько Н. Локальні особливості народного харчування у XX столітті на порубіжжі Гуцульщини та Покуття. Народна творчість та етнологія. 2013. № 6. С. 37—48.
21. Величко Т. Традиції народного харчування гуцулів Верховинського району Івано-Франківської області. Народна творчість та етнологія. 2013. № 6. С. 49—56.
22. Маховська С. Весільна обрядовість Верховинського району Івано-Франківської області: локальна специфіка, особливості термінології, динаміка змін. Народна творчість та етнологія. 2013. № 6. С. 57—64.
23. Коваль-Фучило І. Похоронний обряд на Косівщині: семантика і номінація. Народна творчість та етнологія. 2013. № 6. С. 65—79.
24. Момот Т. Сільська молодь Івано-Франківщини: соціокультурні реалії. Народна творчість та етнологія. 2013. № 6. С. 80—82.
25. Бідношия Ю. «Сплавщик — це було дуже гонорово» (до етнографії лісосплаву на Гуцульщині). Народна творчість та етнологія. 2013. № 6. С. 83—96.
26. Федів І. Здобували Сибір... Народна творчість та етнологія. 2013. № 6. С. 97—103.

REFERENCES

- (2018). *An Ethnographic Image of Modern Ukraine: A Corpus of Expeditionary Materials of Folklore and Ethnographic Studies*: in 1—10 vol. (Vol. 2: *Family and the culture of family cohabitation*). Kyiv: IMFE [in Ukrainian].
- (2016). *An Ethnographic Image of Modern Ukraine: A Corpus of Expeditionary Materials of Folklore and Ethnographic Studies*: in 1—10 vol. (Vol. 3: *Childbirth rituals*). Kyiv: IMFE [in Ukrainian].
- (2016). *An Ethnographic Image of Modern Ukraine: A Corpus of Expeditionary Materials of Folklore and Ethnographic Studies*: in 1—10 vol. (Vol. 4: *Wedding rituals*). Kyiv: IMFE [in Ukrainian].
- (2020). *An Ethnographic Image of Modern Ukraine: A Corpus of Expeditionary Materials of Folklore and Ethnographic Studies*: in 1—10 vol. (Vol. 5: *Funeral and memorial customs and rites*). Kyiv: IMFE [in Ukrainian].
- (2016). *An Ethnographic Image of Modern Ukraine: A Corpus of Expeditionary Materials of Folklore and Ethnographic Studies*: in 1—10 vol. (Vol. 6: *Calendar rituals*). Kyiv: IMFE [in Ukrainian].
- (2017). *An Ethnographic Image of Modern Ukraine: A Corpus of Expeditionary Materials of Folklore and Ethnographic Studies*: in 1—10 vol. (Vol. 7: *Economic Occupations, Handicrafts, and Trades*). Kyiv: IMFE [in Ukrainian].
- (2018). *An Ethnographic Image of Modern Ukraine: A Corpus of Expeditionary Materials of Folklore and Ethnographic Studies*: in 1—10 vol. (Vol. 8: *Culture of folk food*). Kyiv: IMFE [in Ukrainian].
- (2020). *An Ethnographic Image of Modern Ukraine: A Corpus of Expeditionary Materials of Folklore and Ethnographic Studies*: in 1—10 vol. (Vol. 9: *Ecology and living environment organization*). Kyiv: IMFE [in Ukrainian].
- (2018). *An Ethnographic Image of Modern Ukraine: A Corpus of Expeditionary Materials of Folklore and Ethnographic Studies*: in 1—10 vol. (Vol. 10: *Traditional Everyday and Ritual Clothing*). Kyiv: IMFE [in Ukrainian].
- Presentation of ethnological publications of the Rylsky Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology of the National Academy of Sciences of Ukraine*. Retrieved from: https://www.youtube.com/watch?v=fEZ2p2zACW8&ab_channel=ІМФЕ_ім.М.Т.Рильського_НАН_України (Last accessed: 19.09.2024).
- Institute for Art Studies, Folklore and Ethnology. Folklore and artistic heritage*. Retrieved from: https://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=2445&Itemid=518 (Last accessed: 19.09.2024).

- Holovko, O. *Young scholars of the Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology presented the publication Ethnographic Image of Modern Ukraine at the First Carpathian Ethnological Readings in Ivano[-]Frankivsk*. Retrieved from: https://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=2209&Itemid=477 (Last accessed: 19.09.2024).
- Hlushko, M. (2023) «The Ethnographic Image of Modern Ukraine...», an important ethnographic source on the history of traditional Boyko household culture. *Research, interpretation and museification of immovable heritage and cultural landscapes: proceedings of the 6th International Scientific and Practical Conference, October 12—13, 2023. Lviv; Urych*, editor in charge Roman Myska, 89—92 [in Ukrainian].
- Hlushko, M. (2009). Historical and Ethnographical Divisions into Districts in Galychyna: Present-Day Situation. *Carpathians: Man, Ethnic, Civilization*, 1, 8—18 [in Ukrainian].
- Makarchuk, S. (2012). *Historical-Ethnographic Regions of Ukraine: A Tutorial*. Lviv: Ivan Franko National University of Lviv [in Ukrainian].
- Bidnoshyya, Y., Bondarenko, H., Buyskykh, Y., & Vasianovych, O. (2012). An Ethnographical Image of Modern Hutsulshchyna. *Folk Art and Ethnology*, 4, 65—75 [in Ukrainian].
- Bondarenko, H. (2013). Folk Persuasion of the Verkhovynshchyna Population in Context of Modern Cross-Cultural Interaction. *Folk Art and Ethnology*, 6, 7—12 [in Ukrainian].
- Vasianovych, O. (2013). Current Hutsul Meteorological Knowledge and Beliefs. *Folk Art and Ethnology*, 6, 13—26 [in Ukrainian].
- Krasykov, M. (2013). Imitative Magic in the Hutsul Verkhovynshchyna Rites. *Folk Art and Ethnology*, 6, 27—36 [in Ukrainian].
- Borenko, N. (2013). Local Peculiarities of the XXth Century Folk Nourishment on the Borderlands between Hutsulshchyna and Pokuttia. *Folk Art and Ethnology*, 6, 37—48 [in Ukrainian].
- Velychko, T. (2013). Folk Nourishment Traditions of the Ivano-Frankivsk Region Verkhovyna District Hutsuls *Folk Art and Ethnology*, 6, 49—56 [in Ukrainian].
- Makhovska, S. (2013). Wedding Rites of Verkhovyna District (Ivano-Frankivsk Region): Local Specifics, Terminological Peculiarities, Change Dynamics. *Folk Art and Ethnology*, 6, 57—64 [in Ukrainian].
- Koval-Vuchylo, I. (2013). Exequies on Kosivshchyna: Semantics and Nomination. *Folk Art and Ethnology*, 6, 65—79 [in Ukrainian].
- Momot, T. (2013). Rural Youth of Ivano-Frankivsk Region: Socio-Cultural Realities. *Folk Art and Ethnology*, 6, 80—82 [in Ukrainian].
- Bidnoshyya, Y. (2013). «Being a Raftsman was Very Honourable» (Ethnography of Rafting on Hutsulshchyna). *Folk Art and Ethnology*, 6, 83—96 [in Ukrainian].
- Fediv, I. (2013). Exiled to Develop Siberia... *Folk Art and Ethnology*, 6, 97—103 [in Ukrainian].